

Motion till riksdagen 2018/19:3114

av **Oscar Sjöstedt m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2018/19:124 En effektivare flytträtt av försäkringssparande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten att ta ut avgift för anskaffningskostnader ska begränsas till fem år och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försäkringar tecknade före den 1 juli 2007 också ska omfattas av den fria flytträtten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Konkurrens är en grundläggande princip i ett marknadsekonomiskt system. Konsumenternas möjlighet att fritt jämföra olika varor och tjänster driver innovation och säkerställer en effektiv prissättning. Om rättigheten att lämna en aktör till förmån för en annan begränsas skapas en incitamentsstruktur som hämmar utveckling, där kostnaden får bäras av konsumenten och samhället genom omotiverade prisökningar och välfärd förluster.

De senaste åren har det uppmärksammats att försäkringsbranschen tar ut höga ”flyttavgifter” för pensionsförsäkringar. Flyttavgifterna är avgifter som försäkringsföretagen tar ut av kunderna för att handlägga återköp och flytt av individuella personförsäkringar. Deras storlek och art har begränsat kundernas möjlighet att flytta sitt pensionskapital till andra mer, presumtivist, förmånliga alternativ. Situationen har uppmärksammats av Konkurrensverket och Finansinspektionen i rapporten ”Flyttavgifter på livförsäkringsmarknaden 2016” respektive ”Konsumentskyddet på finansmarknaden 2017”.

Konkurrensverket konstaterade i sin rapport att kundörsligheten på pensionsförsäkringsmarknaden är mycket låg och att de höga flyttavgifterna i synnerhet drabbar grupper med lägre kapitalmängder, där kundörsligheten är som minst. Samtidigt är flyttavgifterna högre i nominella termer för de individer som har stora monetära värden

i sitt pensionssparande. Avgifterna kan uppgå till 2,5–5,0 procent av kapitalet beroende på teckningstidpunkten. Utöver höga flyttavgifter finns andra barriärer som försvårar en flytt till andra företag; det kan exempelvis handla om karenstider och handläggningstider, administrativa rutiner och eventuella marknadsvärdes- och solvensjusteringar.

Regeringen föreslår i propositionen att avgiften som försäkringsföretagen ska få ta ut får avse direkta kostnader för den administrativa hanteringen av återköp eller flyttar. Det är ett steg i rätt riktning men som emellertid inte når hela vägen fram. Man föreslår vidare en modell där försäkringsföretagen fortsättningsvis ska ha rätten att ta ut en avgift för oamorterade anskaffningskostnader. Exempel på anskaffningskostnader är provision till försäkringsförmedlare eller ersättning till försäkringsföretagets egen säljkår. Utöver att flyttavgifterna kommer att ligga kvar på fortsatt höga nivåer, finns det ett annat uppenbart problem med denna modell enligt Konkurrensverket: Om företagen vet att de kan få igen oamorterade anskaffningskostnader från avflyttande kunder, kan de i stället driva upp anskaffningskostnaderna för nya kunder.

Initialt föreslog regeringen att rätten att ta ut avgift för anskaffningskostnader skulle begränsas till fem år efter det att försäkringsavtalet ingicks, men i denna proposition föreslår man i stället tio år. Sverigedemokraterna anser att fem år är en mer rimlig tidsbegränsning, som dessutom är i enlighet med Konkurrensverkets egen rekommendation. Avslutningsvis ser vi heller ingen anledning till varför den fria flytträtten ska tidsbegränsas till att enbart gälla försäkringar tecknade efter den 1 juli 2007.

Sverigedemokraterna har i Sveriges riksdag drivit på för ett avskaffande av flyttavgifterna under ett antal års tid. Politiken behöver nu leverera och återställa balansen på försäkringsmarknaden genom att säkerställa att småspararna åtnjuter den konsumentmakt som är samhällsekonomiskt motiverad.

Oscar Sjöstedt (SD)

Dennis Dioukarev (SD)

Sven-Olof Sällström (SD)

Charlotte Quensel (SD)